

Sosiaali- ja
terveysministeriö

Kohti sujuvaa Kanta-arkea – miten tästä eteenpäin?

Anna Sandberg
Erityisasiantuntija, STM
1.9.2026

Ajankohtaista asiakastietolain velvoitteista

- Asiakastietolaki (703/2023) velvoittaa sosiaalihuollon palvelunantajan liittymään Kanta-palveluihin, jos käytössä on asiakastietojen käsittelyyn tarkoitettu tietojärjestelmä (67 §)
- Liittymisvelvoitteen määräaika 1.9.2026 sekä julkisella että yksityisellä sosiaalihuollolla
- Sosiaalipalveluiden yhteydessä annettavan terveyspalvelun potilastiedot potilasrekisteriin viimeistään 1.3.2027.
- Tallentamisesta asiakastietojen hyödyntämiseen
 - Asiakastietojen tallentaminen palvelunjärjestäjän rekisteriin Kanta-palvelujen avulla (rekisterinkäyttöoikeus)
 - Tietojen luovuttaminen palvelunantajien välillä Kanta-palvelun avulla
 - Sosiaali- ja terveydenhuollon välinen luovutuslupa ja tiedonsaantioikeus 1.3.2027 mennessä
 - Kanta-palveluihin tallennettujen tietojen näyttäminen henkilölle (ja puolesta asioijalle) OmaKanta-palvelussa
- Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriön asetus asiakastietojen käsittelystä (457/2024)
 - Käyttöoikeudet ja sosiaali- ja terveydenhuollon välisen luovutusluvan kohdentaminen

Sosiaalihuollon palvelu-uudistus

- Sosiaalihuoltolakia ollaan uudistamassa STM:n nimittämän työryhmän ehdotusten pohjalta, samalla päivitetään asiakastietolakia sosiaalihuollon kirjaamisen osalta
- Kirjaamista koskevaa yksityiskohtaista sääntelyä kevennettäisiin ja poistettaisiin päällekkäistä kirjaamista koskevaa sääntelyä - tavoitteena, että kirjaamiseen käyttämä työaika vähenisi
- Muutoksia mm. palvelutarpeen (tuen tarpeen) arvion ja asiakassuunnitelman kirjaamiseen
 - palvelu-/ tuen tarpeen arvion voisi kirjata asiakkaan tilanteeseen nähden tarkoituksenmukaisella tavalla esimerkiksi osaksi asiakassuunnitelmaa taikka asiakaskertomusmerkintänä
 - Asiakassuunnitelman sisältövaatimuksia selkeytettäisiin ja kevennettäisiin
- Asiakkaan asiakirjoihin kirjattaisiin sekä asiakkaan oikeusturvan että sosiaalihuollon suunnittelun, toteuttamisen, seurannan ja valvonnan turvaamisen kannalta olennaiset ja riittävät tiedot

Asiakastietolain jatkokehitys

- Tämän hallituskauden aikana tavoitteena toteuttaa eurooppalaista terveystietoaluetta koskevan asetuksen (EHDS-asetus) edellyttämät muutokset asiakastietolakiin
- Asiakastietolakiin kohdistuu runsaasti erilaisia jatkokehitystarpeita, mutta näiden valmistelu siirtyy seuraavalle hallituskaudelle
- Tämän hallituskauden aikana toteutetaan valmistelua tukevia selvityksiä:
 - Sosiaali- ja terveydenhuollon integraation edellyttämä tiedonhallinnan kehitys
 - Monituottajamallin tiedonhallinta
 - Syventävä selvitys päällekkäisestä kirjaamisesta
 - Kanta-tietojen tallentamisen laajuus

Asiakastietolain kehittämistarpeita

- Sosiaali- ja terveydenhuollon integraatioon liittyvät muutokset: sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisten tietojen tallentaminen ja sosiaali- ja terveydenhuollon välisen tiedonsaantioikeuden kehittäminen
- Muu kirjaamisen sääntelyn kehittäminen, mm. kirjaamisen vastuut sekä tekoälyn, robottien ja vastaavien hyödyntäminen kirjaamisessa
- Kanta-palveluita koskeva sääntely selvityksen perusteella mm. tallentamisen laajuus (jatkohoidossa ja palveluissa tarvittavat tiedot), Kantan operatiivisempi hyödyntäminen
- Tietojen luovuttaminen sosiaali- ja terveydenhuollon ja muiden tahojen välillä
- Salassapitosääntely/ salassapidon pysyvyyttä koskevan sääntelyn kehittäminen niin, että historiallisia tietoja voisi saada hyväksyttäviä tarkoituksia varten
- Säilytysaikojen päivittäminen
- Tietojärjestelmien rekisteröintiin ja valvontaan liittyvän sääntelyn kehittämistä, mm. valvontakeinojen kehittäminen

Kiitos!

Sosiaali- ja
terveysministeriö